

Parlame'nttvaal 2015

Parlame'nttvaal

Parlame'nttvaal tuåimmet juõ'kk neelljad ee'jj. Vaalin va'lljeet parlamentta 200 parlame'ntne'kked tu'mmjet õhttsaž aa'sšin. Ee'jj 2015 parlame'nttvaal riāžžat pā'sspei'v 19.4.2015.

Parlamee'nt tuâi

Lää'ddjânnam vuâđđlää'jj mie'ldd vä'ldd Lää'ddjânnmest kooll meera. Meer va'lljad parlamee'nt tu'mmjed aa'sšin. Parlamee'nt vääžmõs tuâjj lij šiõtteed laa'jjid, kooi mie'ldd õhttsažkå'dd tuåimmai.

Nu'bb tää'rkes tuâjj lij tu'mmjed riikk mä'hssemplaanâst. Mä'hssemplaanâst meä'rtet, ko'st riikk vuāžž tie'gğ da koozz tie'gğid ââ'net. Parlamee'nt tuâjjân lij še vahssâd riikk täälhåiddmõõžž.

Parlame'ntt va'lljad jânnam halltõ'sse vä'lddmini'stter d vähss halltõõzz tuåimmjumuužž. Lââ'ssen parlame'ntt tu'mmai, mõõnnallšem miõlâst Lää'ddjânnam riikk lij määngin Euroop unioon aa'sšin.

Ķii vuāžž jionsted?

Parlame'nttvaalin vuāitt jionsted juõ'kkkaž Lää'ddjânnam meerlaž, kää'tt lij tiuddâm 18 ee'kked mââimõõzzâst vaalpei'vven 19.4.2015.

Jõs tu'st lij jionstemvuõiggâdvuõtt parlame'nttvaalin, te'l vuāžžak pāā'stest i'lmtemkoort. Kää'tt vuõltteet pā'zzlâštammannust.

I'lmtemkoortâst lij tuu nõmm, vaalpei'vv da ouddjionstemäi'gğ di teätt vaalpei'v jionstempäi'kest. I'lmtemkoort mie'ldd vuāžžak še logstõõgg ouddjionstempai'kin, kook liâ tu'nne ââldmõs ouddjionstempäi'k di jee'res tää'rkes teâđaid vaalin.

Ķeän vuāitak jionsted?

Vuāitak jionsted võborsee'kk kää'tt lij võborše'kken parlame'nttvaalin jiijjad vaalkruuggâst.

Lää'ddjânnam lij juõkkum 13 vaalkruu'gğe. Juõ'kk vaalkruuggâst liâ jiijjâs-i võborsee'kk.

vaalkruugg i'Immtet i'Immtemkoortâst.

Teađaid vōboršee'kkin vuāžžak ouddmiârkân ga'zeââ'tin, televisiost le'be ne'tt addrōōzzâst
www.vaalit.fi

Vōboršee'kkin lij jijjâs vōboršeknâamar. Jijjad vaalkruugg vōboršee'kki nâamar kâunnje jee'rbi mie'ldd jiōnstempaai'kin. Nâamar kuâsttje tăäu'jmōsân še vōboršee'kki vaalkeeit'in.

Vaalkäittmōš

Juō'kkkaž tu'mmai jiōčč, haa'lad-a jiōnsted. Juō'kkkaž tu'mmai jiōčč še tō'st, ķēän haa'lad jiōnsted. Jiōnstemvuōiggâdvuō'tte kooll vaalkäittmōš, tōn jurddân lij, što tu'st ij taarbâž sârnad ni ķēazz, koon vōboršee'k jiōnstak.

Kuä'ss vuäitt jiōnsted?

Vuäitak jiōnsted parlame'nttvaalin vaalpei'vven le'be ooudbeä'lnn ouddjiōnstumuužžâst.

Jiōnstumuš vaalpe'ivven

Vaalpei'vv lij pâ'sspei'vv 19.4.2015. Vaalpeeiv jiōnstempäi'ķ liä äävai čiâss 9–20. Vuäitak jiōnsted pâi tōn jiōnstempäi'ķest, kââ'tt lij i'Immtemkoortâst.

Ouddjiōnstumuš

Jōs jiōk vueit le'be jiōk haa'led jiōnsted vaalpei'vven, vuäitak jiōnsted ooudbeä'lnn. Vuäitak jiōnsted koon ouddjiōnstempäi'ķest haa'lääk Lää'ddjânnmest le'be âlggjânnmest. Ouddjiōnstumuš âlgg 8.4.2015 da poott 14.4.2015. Ta'rķķed ouddjiōnstempäi'ķ äävaiaârramäi'jid logstōōggâst, koon vuāžžak i'Immtemkoort mie'ldd, le'be ne'tt addrōōzzâst
www.vaalit.fi

Ķeä'st vuāžžak vie'ķķ?

Vaalve'rğğoomaž da vaalveä'ķķteei veä'ķķte da vuä'pste tuu juō'ķķ vue'jjest. Jōs taarbšak vie'ķķ jiōnste'mmen, vuäitak raukkâd vaalveä'ķķteei veä'ķķen jiōnstemlō'ņje. Vaalveä'ķķtee'jen vuäitt tuâimmjed še ooumaž, koon leäk jiōčč va'lljääm. Vaalveä'ķķteei ij vuāžž sârnad ni ķeä'zz, ķeä'n jiōnstiķ.

Dommjiōnstumuš

Jōs leäk lossânji lammšōōvvâm le'be ku'ķesäiggsaž puōcci le'be leäk puōccmen, te'l vuäitak jiōnsted ooubeä'lnn dââma. I'Immet tō'st te'lfoonin lbe blaarķin kââ'dd vä'lddvaal-lu'vddkâdda 7.4.2015 čiâss 16 mōōnee'st. Lu'vddkââ'dd te'lfonnâamar kaaunak i'Immtemkoortâst. Roodnaipuâđpeâmmai še vuäitt i'Immtōōttâd dommjiōnstumu'šše. Hospitaalin da stro'ittlin vuäitt jiōnsted ooudbeä'lnn, jōs leäk tâ'ben hâiddamnalla.

Ouddâl jiōnstumuužž

Vää'ld mie'ldd jiōnstumu'šše identite'tt-tuōđštōōzz, ouddmeârkan paass, personkoort, vuejjamkoort le'be jee'res va'sttei veerglaž ä'ššķee'rj, ko'st lij tuu jijjad snimldōk, Jiōnstempäi'ķest tuu vuârdd vaalve'rğğoomaž. Son ta'rķķad vuōššân identite'tt-tuōđštōōzz da oudd tu'ne jiōnstemliipp.

Näai't jiõnstak vaalpei'vven

1. Mõõn tiuddeed jiõnstemliipp va'rrjum jiõnstenlõ'nnje. Kee'rjet jiõnstemli'ppe čiõlggsânji tõn võborsee'kk nâamar, keän jiõnstak. Vuäžžak jiõnsted pâi õõut võborsee'kk. Jõs jiõk muu'st nâamar, kiõčč tärkka logstõõggâst, kää'tt lij jiõnstemlõõnj seei'nest. Jeä'l kee'rjet jiõnstemli'ppe ni mâi'd jee'res ko võborsee'kk nâamar.
2. Kiõčč tärkka da pii jiõnstemliipp koskcpääi'kest mäccad nu'tt, što ij ni kii vuei't vuei'nned nâamar. Li'ppe lij mie'rkkuum pâi'kk, koogg tõn vuäitt piijjâd mäccad.
3. Määž vaalve'rggoummu ârra. Vaalve'rggooumaž šteemplâstt mäccad pijjum jiõnstemliipp.
4. Kõõččet mäccad pijjum jiõnstemliipp vaalčokka.

Näai't jiõnstak oudbeä'lnn

1. Mõõn tiuddeed jiõnstemliipp va'rrjum jiõnstenlõ'nnje. Kee'rjet jiõnstemli'ppe čiõlggsânji tõn võborsee'kk nâamar, keän jiõnstak. Vuäžžak jiõnsted pâi õõut võborsee'kk. Jõs jiõk muu'st nâamar, vuäitak ta'rkkeed jiijjad vaalkruugg võboršeķlogstõõggâst, kää'tt lij oudjjiõnstempääi'kest vuei'nnemnalla. Jeä'l kee'rjet jiõnstemli'ppe ni mâi'd jee'res ko võborsee'kk nâamar.
2. Kiõčč tärkka da pii jiõnstemliipp koskcpääi'kest mäccad nu'tt, što ij ni kii vuei't vuei'nned nâamar. Li'ppe lij mie'rkkuum pâi'kk, koogg tõn vuäitt piijjâd mäccad.
3. Ko leäk teâuddam jiõnstemliipp, määž vaalve'rggoummu ârra. Vaalve'rggooumaž šteemplâstt mäccad pijjum jiõnstemliipp da oud tu'nne ru'čkkes vaalkonfeârt. Pii jiõnstemliipp konfeârtte da li'jmme konfeârt kiddy.
4. Mânja vaalve'rggooumaž räukk tuu vuâllaķee'rjed blaanj. Vuâllaķee'rjee'l âasktak, što leäk jiõčč teâuddam jiõnstemliipp, vaalve'rggooumaž lij šteemplâsttam tõn da leäk jiõčč piijjâm jiõnstemliipp konfeârtte.
5. Loppâst vaalve'rggooumaž peejj vaalkonfeârt kiddy da vuâllaķee'rjtum blaanj vi'skkes sättkonfeârtte da vuõltad tõn vä'lddvaal-lu'vddkâdda.

Näai't leäk jiõnstam da vuäitak võõivâd jiõnstempääi'kest.

Brosyyr lij nee'ttest addrõõzzin www.vaalit.fi da www.papunet.net/selko

Vuõiggâdvuõttministeria
Čiõlggkõõskõs